

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Danka Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Danka János ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság**(1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe a felperes oldalán a jogtanácsos által képviselt I.r., a Dr. Danka Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Danka János ügyvéd által képviselt II.r., az alperes oldalán a jogtanácsos által képviselt I.r. , az ügyvezető által képviselt II.r. beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2007. június 22. napján kelt 2.K.31.278/2007/4. számú ítélete ellen a felperes által 6-I., az alperes által 6-II., II.r. felperesei beavatkozó által 8. és I.r. alperesi beavatkozó által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja a II. rendű felperesi beavatkozónak járó elsőfokú perköltség mértékét 25.000 (Huszonötezer) forintra felemeli, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - 5.000 (ötezer) forint fellebbezési illetéket.

A peres felek és a beavatkozók másodfokú költségeiket maguk viselik, a 72.000 (Hetvenkettőezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az I.r. alperesi beavatkozó ajánlatkérőként 200... április 7-én ajánlati felhívást tett közzé tárgyalás nélküli, egyszerűsített közbeszerzési eljárás megindítására azrészére idegen nyelvi képzés megszervezése, megtartása és szakmai irányítása" tárgyában. Az ajánlatkérő a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bírálat szempontját választotta, melyet a dokumentációban „euró, áfa nélkül” jelöléssel adott meg. Részajánlat tételére lehetőség volt I-III. rész szerinti bontásban. Az ajánlati felhívás III.2.3. pontjának d) pontja a műszaki, szakmai alkalmasság feltételeként kérte az akkreditációról szóló tanúsítvány egyszerű másolatának csatolását. Alkalmatlanságot eredményezett a felnőttképzésről szóló 2001. évi C1. törvényben meghatározott intézményi akkreditáció hiánya. Az ajánlati felhívásban a VI.3.9. pont „egyéb információk” rovata 2. pontja alatt az I.r. alperesi beavatkozó előírta, hogy az ajánlattevőknek rendelkeznie kell a felnőttképzésről szóló 2001. évi C1. törvényben meghatározott akkreditált képzési programmal, és az ezekről szóló tanúsítvány egyszerű másolati példányát csatolni kellett, részletezte, hogy mely rész esetén milyen nyelvből milyen szint az elvárás. A műszaki leírás IV. pontja a tanfolyamok ütemezésére tartalmazott adatokat azzal, hogy minden egyéb releváns kérdésben a kedvezményezett és az ajánlattevő közösen állapodik meg. A IX. pontból kitűnően a tananyagfejlesztés és tanmenetkészítés témakörében a BM Oktatási Főigazgatósága fenntartja magának a jogot a szaknyelvi tananyag tartalmának véleményezésére, javaslatok megfogalmazására. A X. pont szerint a szaknyelvi oktatást az egyes tanfolyamok időkeretén belül a pedagógiai szempontokat figyelembe véve arányosan elosztva, tömbösítve is lehet tartani, az oktatott általános és szaknyelv aránya pedig a szerződéskötéskor kerül rögzítésre a nyertes ajánlattevő szakmai koncepciójának figyelembe vételével. A dokumentáció részét képező „A” jelű adatlapon, azaz a felolvasólapon az árajánlatot részenként egy összegben kellett megadni, az „M” jelű mellékletek az árajánlat megtételére szolgáltak, költség-nemenkénti osztásban táblázatokat tartalmaztak, amelyekben az áfa értéket is fel kellett tüntetni. Az ajánlattevők kérdésére az I.r. alperesi beavatkozó az ártáblázatokat úgy kérte elkészíteni, hogy az külön soron tartalmazza az akkreditált és a nem akkreditált elemeket.

Az ajánlattételi határidőre többek között a felperes, és a II.r. alperesi beavatkozó tettek ajánlatot. A II.r. alperesi beavatkozó ajánlatában mindhárom részre az „M” jelű táblázatok első két - az oktatás és az egyéni oktató csomag megnevezésű - sorában 20 % áfa-t tüntetett fel. Az I.r. alperesi beavatkozó a II.r. alperesi beavatkozót hirdette ki nyertesnek. A következő legkedvezőbb ajánlatot a felperes tette.

A felperes jogorvoslati kérelmet terjesztett elő alpereshez, melyben azt kifogásolta, hogy az I.r. alperesi beavatkozó megsértette a 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 88. § (1) bekezdésének f) pontját, azzal, hogy olyan oktatási, képzési elemre is

felszámította az általános, azaz 20 %-os forgalmi adó mértéket, amelyre az 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: áfa tv.) rendelkezései alapján nem lett volna lehetősége, mert a 2001. évi CI. törvény hatálya alá tartozó akkreditált nyelvi képzés az áfa tv. 2. sz. melléklet 17./a. pontja alapján tárgyi adómentes. Kiemelte, hogy a 13. kérdésre adott válaszból egyértelmű, hogy a teljes képzésre áfa nem tehető.

A felperes kiegészített jogorvoslati kérelmében kifogásolta a program-akkreditáció, mint alkalmassági követelmény egyéb információk közötti előírását; hivatkozott a Kbt. 91. § (1) bekezdésére azzal, hogy az ajánlatkérő megkövetelte az akkreditált program meglétét; állította, hogy a teljesítés során a nyertes csak és kizárólag olyan általános nyelvi képzést folytathat le, amely tárgyi adómentes. Utalt az áfa tv. 2. sz. melléklet 17./ b. és 17/d. pontjára és az áfa tv. 1. sz. melléklet 11. rész 16. pontja alapján arra, hogy az egyéni oktatócsomag kötelező része a tankönyv, 5 %-os áfa adómérték hatálya alá tartozik, a nyertes ajánlatban ugyanakkor a tankönyv is egységesen 20 % mértékben került megjelölésre.

Az alperes a D.370/9/2006. sz. határozatában a felperes jogorvoslati kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a feltüntetett azonos vagy eltérő áfa tartalmak az ajánlatkérői döntésre nem voltak kihatással, tekintve, hogy a bírálat a nettó ajánlati árak alapján történt. A nyertes ajánlata nem volt érvénytelen, mert az „M” táblázatban az áfa-kulcsok szerepeltek, így az ajánlat a formai előírásnak megfelelt. Hatáskör hiányában nem foglalt állást az „M” jelű táblázatokban feltüntetni kért áfa kulcsok megfelelőségéről, és abban az álláspontja szerint adóügyi kérdésben, hogy az áfa tv. 2. sz. melléklet 17. pontja alapján milyen oktatási és képzési program vonatkozásában áll fenn tárgyi adómentesség. Az alperes a felhívás és a dokumentáció alapján azt a következtetést vonta le, hogy az ajánlattevőknek, közös ajánlattevőknek rendelkeznie kellett akkreditált képzési programmal az ott előírt módon, melyet igazolni kellett. Ez azonban nem jelentette egyben, hogy az általuk megajánlott képzési programok esetében is akkreditált programok oktatására kellett ajánlatot tenni. Kiemelte, hogy a felhívásnak és a dokumentációnak (IX. és X. pont) is számos olyan előírása volt, amelynek betartása nem tette lehetővé ezt. Megállapította, hogy a 13. sz. kérdésre adott válasz tükrében sem volt érvénytelen a II.r. alperesi beavatkozó ajánlata.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt a felperes terjesztett elő keresetet, melyben elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és új eljárásra kötelezését, másodlagosan pedig a jogsértés megállapítását kérte. A közigazgatási eljárásban előadott kérelmét fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy az I.r. alperesi beavatkozó kifejezetten elvárta akkreditált program meglétét és a műszaki leírásban is előírta, hogy azt a teljesítés során végig fenn kell tartani. Hangsúlyozta, hogy a beszerzés tárgya egyértelműen akkreditált képzés volt, az I.r. alperesi beavatkozó nem védekezhet utóbb azzal, hogy a teljesítést már nem ilyen formában kéri. Következésképpen, az angol és német nyelvi oktatásra az ajánlat megtételekor a hatályos áfa tv. rendelkezéseire tekintettel nem lehetett volna áfa mértéket feltüntetni és alkalmazni. Álláspontja szerint az ajánlati ár áfa-tartalmát nem lehetett formai kérdésként értékelni, ugyanis az, az ajánlat egyik fontos tartalmi eleme volt, az ajánlati ár pedig csak akkor

tekinthető jogszerűen megadott és elfogadható ellenszolgáltatásnak, ha az megfelel a jogszabályi előírásoknak E körben utalt a Kbt. 2. §-ára és 54. § (1) bekezdésére valamint a Ptk. 200. § (2) bekezdésére és 201. § (1) bekezdésére, azzal, hogy a nyertes ajánlata érvénytelen volt, mely alapján érvényesen szerződést a Ptk. 200 § (2) bekezdésére figyelemmel (semmisség) nem lehet kötni.

A keresetét a Legfőbb Ügyészség..... óvásában foglaltakra kiterjesztve állította, hogy az alperes jogszerűtlenül, a Kbt. 334. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve mellőzte annak megállapítását, hogy az ajánlatkérő a nettó árak összehasonlításával megsértette a Kbt. 57. § (2) bekezdését és a 91. § (1) bekezdését. Előadta, hogy a II.r. alperesi beavatkozó által benyújtott tanúsítványok nem feleltek meg az ajánlati dokumentációban foglaltaknak, azok a szerződés teljesítésének határideje előtt érvényüket veszítették, vagyis a II.r. alperesi beavatkozó ajánlata a Kbt. 88. § (1) bekezdés e) pont alapján érvénytelen volt. E jogsértést a Kbt. 334. § (1) bekezdés alapján az alperesnek hivatalból észlelnie kellett volna. Hivatkozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1); (4) és (6) bekezdésére, és arra hogy az alperes nem indokolta, hogy milyen okból hagyta figyelmen kívül a kiegészítő tájékoztatás adatait, a felperes ajánlatának tartalmát, valamint az I.r. alperesi beavatkozó akkreditált képzés nyújtását elfogadó döntését.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. Az elírás folytán II.r. alperesi beavatkozó (helyesen II.r. felperesi beavatkozó) részére a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján, útiköltség címén 10.000,-Ft perköltséget állapított meg. Az alperes határozatát a kiterjesztett kereseti kérelem alapján érdemben vizsgálta. A Kbt. 334.§ (1) bekezdés értelmezésével kapcsolatban úgy foglalt állást, hogy nincs eljárás kényszer. A nettó árak jogszabálysértő összehasonlítására való felperesi hivatkozás kapcsán megállapította azt, hogy felperes e körülményt a Kbt. 323. § (2) bekezdés szerinti tizenöt napos jogvesztő határidőn belül nem támadta meg, azaz értelmezhetőnek tartotta a felhívás és a dokumentáció tartalmát. Később - az eljárást lezáró döntés elleni jogorvoslat során - felperes már nem hivatkozhat alappal arra, hogy a részvételi felhívás eleve törvénysértő feltételeket tartalmazott. Azonos indokkal nem értékelhette a felperesnek a 2/2006.(I.13.) IM. rendelet szabályait sértő, az ajánlati felhívás összeállítására vonatkozó kifogását és a nyertes akkreditációs tanúsítványa érvényességének hiányára vonatkozó érvelését.

A további felperesi állítások vizsgálatát megelőzően hangsúlyozta, hogy az I.r. alperesi beavatkozó érdemi döntését megelőzően sem az ajánlati felhívás VI.3.9. pontja, sem a dokumentáció nem volt önálló jogorvoslat tárgya, ezért - a Kbt. 323. § (2) bekezdésében rögzített jogvesztő határidő elteltét követően - csak a felhívás egészének értelmezésével, nem pedig a felhívás egyes, korábban nem támadott részeinek törvényességi vizsgálatával alakíthatta ki döntését. Megítélése szerint sem az ajánlati felhívás VI.3.9. pontjából, sem a 13. sz. kérdésre adott válaszból nem vonható le az a következtetés, hogy a beszerzés tárgyának egyes részei (általános nyelvi képzés) csak és kizárólag akkreditált program végrehajtásával valósíthatók meg. Ez az érvelés a dokumentáció IV., IX. pontjainak tartalmilag ellentmond, és értelmezhetetlenné tenné a dokumentáció X. pontját. A kötelező

akkreditált program esetében az „arányok” szerződéskötéskor való meghatározása sem lenne törvényesen realizálható, hiszen az ajánlatban szükségképpen megadott akkreditált program eleve meghatározná az általános és szaknyelvi arányokat. Ha ettől eltérően kerülne sor a szerződéskötésre, akkor éppen a felperes által hivatkozott Kbt. 99. § (1) bekezdése sérülne.

A 13. kérdésre adott válaszból az elsőfokú bíróság álláspontja szerint sem azt a következtetést nem lehet levonni, hogy I.r. alperesi beavatkozó megkövetelte volna akkreditált program teljesítését, sem pedig annak ellenkezőjét. Nyilvánvalóan, ha valamely ajánlattevő akkreditált program teljesítését ajánlotta, akkor az I.r. alperesi beavatkozónak a dokumentáció X. pontja szerinti, fentebb hivatkozott „arányosításnál” e kötöttségre tekintettel kellett lennie. Mivel a program-akkreditáció a bíróság álláspontja szerint nem volt *expressis verbis* érvényességi feltétele az ajánlatnak, a II.r. alperesi beavatkozó ajánlata önmagában amiatt, mert nem tartalmazott elkülönítetten akkreditált programelemeket, nem volt érvénytelen.

Az ajánlatokban megjelenő áfa-tartalom nem formai kérdés még akkor sem, ha a bírálókat szempontja a legalacsonyabb nettó ár volt. Ezt arra alapozta, hogy I.r. alperesi beavatkozó az „M” jelű táblázatban kifejezetten elvárta az áfa mértékének megjelölését, a dokumentáció részét képező szerződéstervezetben pedig bruttó árat kellett megadni. Az áfa relevanciájának jogszabályi alapját azonban - részben eltérően a felperes jogi érvelésétől - nem elsősorban a Ptk. rendelkezéseiben, hanem a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontjában látta. Kifejtette, hogy minden közbeszerzési eljárás magánjogi vonatkozással is rendelkezik, de azok a szempontok, melyek egy közbeszerzés tárgyú közigazgatási jogorvoslati eljárásban értékelhetők, alapvetően közjogi, mindenek előtt a Kbt.-ben megfogalmazott szabályok lehetnek. Ennek megfelelően a közigazgatási perekben eljáró bíróság nem foglalhat állást olyan kérdésben, amelyben az ítékezés a polgári peres ügyekben eljáró bíróság hatásköre. Az elsőfokú bíróság kizárólag az alperes eljárásának, és az eljárása során hozott határozat törvényességének a vizsgálatára szorítkozhatott, és nem állapíthatott meg semmisséget a Ptk. alapján még akkor sem, ha a közigazgatási eljárás tárgya civiljogi szempontból is releváns lehet. Ettől független, hogy a közigazgatási perekben hozott jogerős ítéletek más közigazgatási eljárásokban, illetve polgári peres eljárásokban (pl. szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben) a jogalap bizonyításához miként használhatók fel.

Mindebből számára az következett, hogy a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontjának „valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek” fordulata alapján - figyelemmel a Kbt. 323. § szerint előterjesztett kérelem tartalmára - alperesnek az anyagi jogi adójogszabályokat is figyelembe kellett volna vennie. Nem követett volna el hatáskörelvonást azzal, hogy nem kifejezetten közbeszerzéshez kapcsolódó anyagi jogi, hanem más közjogi normát alkalmaz; hatáskörelvonás csak eljárási jogszabályok, illetve hatásköri szabályok téves gyakorlása esetén valósulhat meg. Az elsőfokú bíróság a Kbt. 2. §, 54. § (1) bekezdés és a 99. § (1) bekezdéseivel összefüggésben kifejtett felperesi hivatkozással egyetértett. Ily módon nem fogadta el azon alperesi megállapítást, mely szerint pusztán amiatt, hogy az I.r. alperesi beavatkozó nettó ajánlati árak szerinti bírálókat írt elő, az adójogi szempontok értékelése irreleváns. Önmagában azzal, hogy I.r. beavatkozó

a forgalmi adó mértékének megjelölését is kérte, az áfa-tartalom az egész eljárás egyik lényegi elemévé is vált.

Az alperes az ügy jogi megítélése körében releváns tényállási elemeket közömbösnek minősített, ezáltal a döntése megalapozottságához szükséges tényeket, körülményeket - egy részkérdés kivételével - nem tisztázta, ezzel megsértette a Ket. 50. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy alperes a program-akkreditáció körében tett megállapítását nem hozta okozati kapcsolatba az áfa törvény 2. sz. melléklet 17. a.) pontjával, továbbá - a felperes erre irányuló kifejezett kérelme ellenére - nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az áfa törvény 2. sz. melléklet 17/b.) és 17/d.) pontjaiban írt feltételek mennyiben feleltethetők meg a perbeli közbeszerzés tárgyának. Abban a kérdésben sem döntött, hogy az áfa törvény 1. sz. melléklet II. rész 16. pontja miként vehető figyelembe az egyes ajánlati elemekben. Alapvetően a hatáskörelvonás tilalma - és ezzel kapcsolatban a jogorvoslati fórumrendszer csorbításának elkerülése - miatt az elsőfokú bíróság a bizonyítást a perben nem végezhette el. Előírta, hogy a megismételt eljárás során alperesnek meg kell vizsgálnia az összefüggést az ajánlatok elbírálásakor hatályos áfa törvény 1. sz. melléklet 17.a) pontja valamint a bíróság által elfogadott azon megállapítás között, mely szerint a program-akkreditáció nem volt a szerződés teljesítésének feltétele. Állást kell továbbá foglalnia abban a kérdésben, hogy a felhívás és a dokumentáció tartalma szerint megalapozott volt-e felperesnek az áfa törvény 2. sz., melléklet 17. b) és d) pontra való hivatkozása, valamint meg kell válaszolni azt a kérdést is, hogy az áfa törvény 1. sz. melléklet II. rész 16. pontja az ajánlatok megtételekor érvényesíthető volt-e, és ha igen milyen módon.

Az elsőfokú bíróság ítéleti indokolásának megváltoztatása és annak megállapítása iránt, hogy a II.r. alperesi beavatkozó ajánlata semmis, a felperes és a II.r. felperesi beavatkozó éltek fellebbezéssel. Perköltséget igényeltek. Ismételten arra hivatkoztak, hogy az alperesi határozat törvényességi vizsgálata során lehetőség van a Ptk. 199. § szerinti vizsgálatra, mert az elbírálendő jogviszony vegyes, kétlaki, részben közigazgatási, részben polgári jogi jellegű. Vitatták az elsőfokú bíróságnak a hivatalbóli eljárás kötelezettségével összefüggő érvelését. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság döntése nem terjedt ki a 2007. január 30. napján megtartott tárgyaláson tett keresetmódosításra. A II.r. alperesi beavatkozó kérte továbbá a megállapított perköltség összegét 36.000,-Ft-ra felemelni azzal, hogy a két tárgyaláson való részvétele folytán ilyen összegű utazási költsége merült fel. Másodlagos kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasításra irányult.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Változatlanul állította, hogy a nyertes ajánlata nem volt érvénytelen a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján a felperes által kifogásolt okból. Álláspontja szerint a jogszabályoknak megfeleltetés helyes értelmezése azt jelenti, hogy az ajánlati felhívásnak és dokumentációnak kell azt pontosan tartalmaznia, mely jogszabályi rendelkezésnek való megfelelés hiánya eredményezi az ajánlat érvénytelenségét. Önmagában azzal, hogy az ajánlatkérő a

dokumentáció részét képező táblázatban a forgalmi adó mértékének megjelölését is kérte, az áfa-tartalom nem vált az eljárás lényeges elemévé. Másodlagos kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és új határozathozatalra utasításra irányult.

Ellenkérelmében a felperes fellebbezési érveit vitatta.

Az I.r. alperesi beavatkozó fellebbezése az ítélet megváltoztatására, a felperes keresetének elutasítására irányult. Előadta, hogy sem az alperesnek, sem az I.r. alperesi beavatkozónak nincs hatásköre az áfa-törvény rendelkezései megsértésének megállapítására. Kifejtette, hogy a „M” jelű táblázatban a számlák ellenőrizhetősége, azaz adminisztratív szempontból kérte az egyes szolgáltatások áfa-tartalmának feltüntetését. Következésképpen csak azt vizsgálta, hogy a nyilatkozatot az ajánlattevő megtette-e, annak adójogi megfelelőségét nem értékelhette.

A II.r. alperesi beavatkozó ellenkérelmet nem terjesztett elő, nyilatkozataival az alperest támogatta. Az I.r. felperesi beavatkozó észrevétellel, ellenkérelemmel nem élt.

A fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelmek korlátai között vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletét. Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ának (1) bekezdése szerinti helyes mérlegeléssel állapította meg a perben releváns tényállást, ezen alapuló döntésével, érvelésével a másodfokú bíróság egyetért. A fellebbezési kérelmekre figyelemmel az alábbi jogkérdések kiemelését tartotta szükségesnek.

A felperes kereset kiterjesztését az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A. § (1) bekezdése alapján vizsgálata tárgyává tette, arról érdemi döntést hozott, melyet az elsőfokú ítélet a Pp. 220-221. §-ai előírásainak megfelelően tartalmaz, ezért a felperesnek a keresetmódosítás elfogadásának hiányára vonatkozó kifogása megalapozatlan. A felperes érvelése akkor sem helytálló, ha ez okra alapozva az érdemi vizsgálatot hiányolta mindazokban a kérdésekben (nettó árak összehasonlítása, az alkalmassági feltételnek a dokumentációban a 2/2006.(I.13.) IM. rendelet szabályaival ellentétes elhelyezése, az akkreditációs tanúsítvány érvényessége) amelyekben az elsőfokú bíróság alperesi döntés hiányában nem foglalt állást. A közigazgatási bíráskodás a közigazgatási jogviszonyból eredő viták elbírálásának bírói fóruma. Az Alkotmány 50. § (2) bekezdése szerinti felhatalmazáson alapuló törvényességi kontroll. Tárgya a jogszabály által meghatározott szempontok szerint felülvizsgálható határozat, vagyis a bírósági felülvizsgálat a szabályozás jellegéből adódóan feltételezi a közigazgatási döntést.

Az elsőfokú bíróságnak az alperes határozatának jogszerűségét kellett megítélnie. Mindazok a közbeszerzési eljárás jogszerűségét támadó kereseti érvek, melyekre - jogorvoslati kérelem hiányában - a jogorvoslati eljárás nem terjedt ki, ekként arról az alperes nem döntött, a perben nem voltak érdemben vizsgálhatóak.

Téves a Kbt. 334. §-a alapján az alperest terhelő hivatalbóli eljárás kötelezettségére vonatkozó felperesi érvelés. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott eseti döntésekben a Fővárosi Ítéltábla több alkalommal értelmezte a vonatkozó, a jogorvoslati eljárás rendszerét szabályozó rendelkezéseket. Álláspontja továbbra is az, hogy a Kbt. 334. § (1) bekezdéséből nem következik az eljárás kényszere. A törvény e rendelkezéséhez fűzött miniszteri indokolásból is kitűnik, hogy a törvényalkotó szándéka szerint - a korábbi jogszabályi rendelkezésekkel azonosan - változatlanul azt kívánta biztosítani, hogy az alperes a kezdeményezéshez, kérelemhez ne legyen kötve, ha úgy ítéli meg, hogy további jogsértés e rendelkezések szerinti hivatalbóli eljárását is indokoltá teszi. Ez szabályozás azonban nem jelenti egyben azt, hogy a jogorvoslati kérelemben nem hivatkozott, a jogvesztő határidőkön belül nem érvényesített jogsértések vizsgálata utóbb a bírósági peres eljárást felhasználva számon kérhetőek, illetve kikényszeríthetőek lennének.

Azt az ítéleti megállapítást, hogy a program akkreditáció nem volt érvényességi feltétele az ajánlatnak, így a II.r. alperesi beavatkozó ajánlatának érvénytelensége nem állapítható meg önmagában abból az okból, hogy az ajánlat nem tartalmazott elkülönítetten akkreditált program elemeket, a fellebbezések nem kifogásolták.

Az ajánlati kötöttség nyomán, a közbeszerzési eljárás eredményes lezárulását követő szerződéskötéssel létre jövő szerződéses jogviszony megítélése csak annyiban tartozik a Kbt. hatálya alá, az ebből eredő jogsértések vizsgálata az alperes hatáskörébe, amennyiben azt a Kbt. kifejezett rendelkezései biztosítják. A közbeszerzési eljárás az úgynevezett versenyeztetési eljárások körébe tartozik, a szerződéskötési kötelezettség körébe eső sajátos kivétel. A polgári jogi kötelmi szabályoktól eltérően a szerződéskötéshez vezető folyamat az, amit a Kbt. kogens jelleggel (Kbt. 3. §) részletesen szabályoz. Így meghatározza az ajánlatkérő és ajánlattevő eljárási cselekményeit, a kötelezően megteendő jognyilatkozatokat az azokhoz fűződő joghatásokat és jogkövetkezményeket. Helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy az eredményes eljárást követően megkötött szerződés tartalmát a Kbt. 99. §-a alapján kell meghatározni. Egyebekben a Kbt. ötödik részének előírásai irányadóak, így a beszerzés idején hatályos Kbt. 306. § (6) bekezdése, mely szerint minden, a Kbt.-ben nem szabályozott kérdésben a Ptk. szabályait kell alkalmazni. Az áfa tartalom megjelölésének jelentőségét, ekként az ajánlat érvényességének a kérdését az elsőfokú bíróság ezért - helyesen - a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján vizsgálta. Jogsértés megállapítása esetén a Kbt. szerinti jogkövetkezmény jogerős alkalmazásának következménye lehet polgári jogi igény érvényesítése (Kbt. 350. §), ám ezt nem a közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróságtól kell kérni, hanem az ettől független polgári eljárás keretében. A másodfokú bíróság ez okból a semmisség kérdését - hasonlóan az elsőfokú bírósághoz - nem vizsgálta, az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésére ilyen tartalommal nem látott lehetőséget.

A Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja szerint érvénytelen az ajánlat, ha nem felel meg a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatkérő kötelezettsége a Kbt. 81. § (3) bekezdése alapján az, hogy megállapítsa mely ajánlatok

érvénytelenek, vagyis az ajánlatkérőnek kell megítélnie, hogy a hozzá beérkezett ajánlatok megfelelnek-e a jogszabályoknak. Az alperes hatáskörében eljárva azt vizsgálja meg, hogy az ajánlatkérő eleget tett-e az ajánlatok elbírálása során őt kötelező előírásoknak, vagyis helyesen állapította-e meg adott ajánlat érvényességét, vagy érvénytelenségét a jogszabályok betartása, vagy megszegése miatt. Az előírásokból látható, hogy a törvény e rendelkezésének konkrét tartalmat adni, betartását számon kérni, csak adott közbeszerzési eljárás feltételeinek vizsgálata alapján lehet. Ez azonban nem azt jelenti, hogy csak azoknak a jogszabályoknak a betartása ellenőrizhető, melyre az ajánlati felhívás és dokumentáció kifejezett előírást tartalmaz. A Kbt. kogenciája azt jelenti, hogy a törvényi rendelkezésnek sem megszorító, sem kiterjesztő értelmezést nem adható. Következésképpen az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy csak az ajánlati felhívás és dokumentáció kifejezett előírásaival ellentétes ajánlat sérthet jogszabályt, hiszen ez esetben az f) pont első fordulata alapján már megállapítható az érvénytelenség, a második fordulat szükségtelen lenne, a vizsgált rendelkezés nem hatályosulhatna. Ez az értelmezés pedig a jogalkotói szándékkal ellentétes.

A konkrét beszerzés alapján megállapítható volt, hogy az egyes más-más áfa tartalmat hordozó ajánlati elemek elkülönített megadása lehetővé tette az ajánlatkérő számára, hogy a felszámított áfát-t összevesse az áfa. tv.-ben, adott szolgáltatáshoz rendelt áfa kulccsal és a megállapíthassa a felszámítás helyességét és levonhassa az eltérő megajánlás közbeszerzési jogi jogkövetkezményét. Ez nem jelent adójogi jogkövetkezményt, hiszen az adójogszabályok megsértésének vizsgálata az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII törvény értelmében adóhatósági hatáskör és adóigazgatási eljárás lefolytatását igényli. Az ajánlatkérő érvénytelenséget megállapító döntésének helyessége ugyanakkor döntőbizottsági kontroll alá esik, helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság az alperes hatáskör hiányára hivatkozó érvelésének tarthatatlanságát.

Egyebekben az elsőfokú bíróság megalapozottan állította, hogy a felszámított áfa tartalmi kérdés, ennek megfelelően az alperesnek az ajánlat érvényességének - ekként az ajánlatkérő döntésének helyessége - vizsgálata során a hatályos áfa törvény 1. sz. melléklet 17.a) pontja, és a II. rész 16. pontja, valamint a 2. sz. melléklet 17. b) és d) pontja rendelkezéseit figyelembe kell venni. Az új eljárásra megadott szempontokkal a másodfokú bíróság egyetért.

Mindezek kiemelése mellett a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyes tényállás alapján, a Kbt. rendelkezéseinek koherens értelmezésével, helytálló döntést hozott, amikor az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra utasította, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, a II. rendű felperesi beavatkozónak járó elsőfokú perköltség mértékének megváltoztatásával helybenhagyta.

A II. rendű felperesi beavatkozónak járó perköltség mértékét, igazolás hiányában, a fellebbezésben foglaltaktól eltérően, két tárgyalási napon történő jelenlét figyelembevételével, a Budapest - Nyíregyháza útvonalra érvényes vasúti mentdíj alapulvételével határozta meg, mert az 270 km, első osztály és helyjegy felszámításával sem érte el a II.r. felperesi beavatkozó által kért mértéket.

A fellebbezések - a perköltség mértékének megemelése kivételével - sikertelenek voltak, a másodfokú bíróság ezért a Pp. 81. § (1) bekezdésének második fordulata alapján rendelkezett akként, hogy a peres felek és a beavatkozók a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felperest terhelő, a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 48. §. (1) bekezdése, valamint az a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet (a továbbiakban: R.). 13.§ (2) bekezdés alapján rendelkezett a másodfokú bíróság.

A sikertelenül fellebbező alperes, I r. alperesi beavatkozó, valamint a sikerrel fellebbező I.r felperesi beavatkozó fellebbezési illetékét, az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében, és az R. 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2008. január 23. napján.

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,

Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő